

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Številka: 500-01/17-4/
Ljubljana, 12. 4. 2017

Državni svet Republike Slovenije je na 50. seji 12. 4. 2017, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), obravnaval pobudo državnega svetnika Draga Ščernjaviča glede ugotavljanja in ukrepanja zaradi spornih postopkov volilnih opravil za določanje kandidatov za volitve v skupščino zastopnikov članov Vzajemne, d. v. z., ter na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - UPB1 in 95/09-odl. US in 21/13-ZFDO-F) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet Republike Slovenije podpira pobudo državnega svetnika Draga Ščernjaviča in predlaga Vladi Republike Slovenije in Agenciji za zavarovalni nadzor, da pobudo proučita in nanjo odgovorita.

Pobuda državnega svetnika Draga Ščernjaviča se glasi:

Vlada Republike Slovenije in Agencija za zavarovalni nadzor naj proučita sporne postopke volilnih opravil za določanje kandidatov za volitve v skupščino zastopnikov članov Vzajemne, d. v. z. in v skladu z ugotovitvami in njenimi pristojnostmi ustrezno ukrepata.

Obrazložitev:

Uprava Vzajemne, d. v. z., je v skladu s 43. členom Statuta Vzajemne zdravstvene zavarovalnice, d. v. z., ter 11. členom Pravilnika o volitvah v skupščino zastopnikov članov Vzajemne, d. v. z., 27. 1. 2017 objavila razpis splošnih volitev v skupščino zastopnikov članov Vzajemne, d. v. z., ki je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 4/2017. Z omenjenim datumom je začel teči rok za volilna opravila.

Za vsakega od petih starostnih razredov, v katere so razporejeni člani Vzajemne, d. v. z., je bila predvidena izvolitev devetih zastopnikov članov Vzajemne, d. v. z., ter po dveh nadomestnih zastopnikov članov za vsakega zastopnika. Skupaj se je torej v skupščino volilo 45 zastopnikov ter 90 nadomestnih zastopnikov¹.

---

¹ Volilna komisija Vzajemne, d. v. z., je 7. 4. 2017 sprejela Sklep o izvolitvi zastopnikov članov in nadomestnih članov v Skupščino Vzajemne, d. v. z. (glej prilogo).

Pravico biti izvoljeni v skupščino Vzajemne, d. v. z., so imele v skladu z razpisom vse poslovno sposobne fizične osebe, ki so na dan 31. 12. 2016 bile člani Vzajemne, d. v. z., že najmanj eno leto. Pogoji za veljavnost kandidature za zastopnika je bila predložitev volilnega predloga, pri čemer je lahko vsak izmed članov Vzajemne, d. v. z., dal podporo samo enemu volilnemu predlogu. Volilne predloge se je lahko vlagalo do vključno 16. 2. 2017, in sicer na vložišče na naslovu Vzajemna zdravstvena zavarovalnica, d. v. z., Mala ulica 5, 1000 Ljubljana, v primeru osebne dostave vsak dan od 8. do 15. ure.

Kot je lahko razbrati iz vsebine zgoraj omenjenega objavljenega razpisa, je procedura splošnih volitev v skupščino Vzajemne, d. v. z. zaradi velikega števila kandidatov, ki jih lahko vključuje posamezen volilni predlog (od enega do 27), precej zapletena in posledično za številne člane Vzajemne, d. v. z., lahko tudi precej nerazumljiva. S tega vidika bi se rok za oddajo volilnih predlogov (dobre tri tedne) lahko ocenilo kot prekratek, prav tako se zastavlja vprašanje, koliko od okrog 870.000 članov je sploh uspelo zaznati objavo v Uradnem listu ali na spletni strani Vzajemne, d. v. z., in s tem dobilo možnost ali bilo sposobnih izvesti vse postopke za pravočasno vložitev svojih predlogov kandidatov za zastopnike.

V zvezi z izvedbo volitev je bilo tako že pred volitvami zaslediti številne pritožbe, tako v medijih kot od zaposlenih v Vzajemni, d. v. z. Slednji naj se ne bi upali izpostavljati zaradi strahu pred posledicami (nadziranje službenih mailov in telefonov, grožnje z odpovedjo), čeprav naj bi v zvezi z volitvami doživljali določene pritiske (sklicevanje sestankov z zaposlenimi na območnih enotah in izpostavah, brez vabil in zapisov; ustne zapovedi zaposlenim o ravnanju v postopkih splošnih volitev v skupščino zastopnikov itd.).

Iz medijev je bilo možno v preteklosti zaznati, da se predsednik uprave Vzajemne, d. v. z., Aleš Mikeln, MBA, norčuje iz zaposlenih in zavarovancev Vzajemne, d. v. z. Po vsebini je takšen tudi intervju v Delu z dne 13. 3. 2017, v katerem Aleš Mikeln med drugim govori o tem, da: »Vzajemna vzbuja velike apetite posameznikov«. Že več let je možno v javnosti zaslediti mnenja, da gospod Mikeln nima ustreznih kompetenc na področju zdravstva in zavarovalništva, a je od Agencije za zavarovalni nadzor vseeno uspel pridobiti licenco za opravljanje položaja člana uprave. Z njegovim prihodom in delovanjem naj bi se poslovanje Vzajemne d. v. z. poslabšalo. Pred njegovim prihodom je na primer slednja imela 22 milijonov evrov obratovalnih stroškov letno in 870.000 zavarovancev dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, sedaj pa so se obratovalni stroški zvišali na 31 mio evrov. Razlika 9 milijonov evrov obratovalnih stroškov naj bi se tudi neustrezno porabila oziroma preusmerila za namene, ki niso skladni z osnovnim poslanstvom delovanja Vzajemne, d. v. z. V času njegovega vodenja uprave je prav tako upadlo število zavarovancev dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, in sicer na 840.000, torej za 30.000. To so rezultati poslovanja v zadnjih štirih letih, ki lahko nakazujejo na to, da se s sredstvi vplačnikov v Vzajemno d. v. z. ne upravlja odgovorno oziroma da vzajemna družba ne deluje tako uspešno kot bi lahko.

Predsednik uprave javno poudarja (članek v Delu z dne 13. 3. 2017), da si želi na tem vodstvenem mestu ostati še nadaljnja štiri leta, kar je lahko razumljivo z njegovega zornega kota, ne pa tudi z zornega kota zavarovancev, ki v Vzajemno, d. v. z., vplačujejo svoja sredstva za zdravstvene storitve krite iz dopolnilnega

zdravstvenega zavarovanja, ne pa za povečanje obratovalnih stroškov (neupravičeno visoke plače članov uprave, kljub temu, da nobeden od njih nima zahtevanih kompetenc s področja zdravstvenega zavarovanja in zdravstva; visoki nepotrebni odvetniški stroški; nepotrebni stroški marketinga, dragi avtomobili in druge bonitete uprave ...). Že večkrat je bilo namreč v medijih zaznati afere in opozorila o negospodarnem upravljanju s sredstvi zavarovancev, astronomsko visokih nakazilih Uprave Vzajemne agencijam brez zaposlenih in prelivanje slednjih za druge namene od temeljnih.

Uprava Vzajemne, d. v. z., in Agencija za zavarovalni nadzor na številna svetniška vprašanja in pobude državnega svetnika Draga Ščernjaviča ter pozive za pojasnitev spornih poslov nista odgovarjali in sta se izgovarjali, da sta za nadzor nad vodenjem poslovanja Vzajemne, d. v. z., pristojna le Nadzorni svet Vzajemne, d. v. z., in Skupščina Vzajemne, d. v. z..

Nesprejemljivo je tudi, da se preko medijev preusmerja pozornost in zavaja javnost (intervju v Delu z dne 13. 3. 2017), da se je organizirala neka »virtualna« skupina ljudi, ki hoče prevzeti nadvlado nad Vzajemno, d. v. z. in predsedniku uprave odvzeti njegov položaj, medtem ko se namere za ohranitev položaja v Vzajemni, d. v. z., lahko skrivajo prav za trditvami o poudarjeni nujnosti zaščite članstva in integritete Vzajemne, d. v. z.

Volitve v skupščino Vzajemne, d. v. z., lahko z vidika ohranitve položajev v upravi in naraščajočih trendov obratovalnih stroškov Vzajemne pomenijo pomembno prelomno točko, zato je za zaupanje zavarovancev, ki vlagajo sredstva v to vzajemno družbo, zelo pomembno, da so slednje izpeljane transparentno, zato si vsakršni dvomi o drugačnem ravnanju zaslužijo pozornost pristojnih nadzornih organov v državi.

Z volilnimi postopki in volitvami, ki so bile sicer organizirane na več načinov, so bili povezani tudi precejšnji stroški, zlasti z volitvami po pošti, ki so po ocenah povzročile cca. 250.000–300.000 evrov stroškov (nabava kuvert in poštnine za cca. 800.000 članov). Glasovanje je sicer potekalo tudi preko interneta, in sicer od 15. 3. 2017 do 24. 3. 2017, v okviru rednega glasovalnega postopka pa 3. 4. 2017 in 5. 4. 2017 na poslovnih enotah Vzajemne, d. v. z.

Ker se bo stroške volitev posredno krilo iz sredstev, ki jih v vzajemno družbo vplačujejo zavarovanci, je vprašanje pravilnosti izpeljave posameznih načinov izvajanja volitev na mestu. Kot je bilo že omenjeno, je bilo namreč v zvezi z volitvami v skupščino zaznati določene nepravilnosti že pri določanju kandidatov za volitve v skupščino zastopnikov članov Vzajemne, d. v. z. Med drugim naj bi bili kandidacijski postopki pravočasno znani očitno zgolj prebivalcem podravske regije, kar je povzročilo neuravnoteženost zastopanosti posameznih regij na kandidacijskih seznamih. Prav tako naj bi vodilni zaposleni v sodelovanju s t. i. »štajerskim lobijem« zbirali podpise za podporo določenim kandidatom in kandidatkam, kar naj bi bilo logistično in koordinacijsko vnaprej premišljeno in organizirano izpeljano.

Po navodilih predsednika uprave naj bi bilo prav tako omogočeno izplačilo v višini treh evrov za vsak glas podpore (financirano študentom iz posebnega fonda). Podpise podpore naj bi se zbiralo bianko, nato pa naj bi se imena preferiranih

kandidatov naknadno vpisovala oziroma označevala. Prav tako naj bi zaposleni delavci Vzajemne, d. v. z., po ustnem navodilu direktorjev posameznih izpostav ugotavljali in preverjali po trgovskih centrih, če podpise zbira še kdo drug, tako da so tam preživeli del svojega delovnega časa.

Število predloženih volilnih predlogov je bilo na koncu 384. Uprava naj bi selekcionirala predlagane kandidate po posameznih starostnih razredih in izdala poseben letak s posameznimi imeni, koga naj se voli – vabilo za glasovanje na volitvah (glej priloga). Skupaj je bilo predlaganih 129 kandidatov, skladno z željami uprave Vzajemne, d. v. z., in vzajemnimi dogovori, da bodo izvoljeni kandidati imenovali člane nadzornega sveta, naklonjene Alešu Mikelnu. Zaposleni na Vzajemni, d. v. z., naj bi dobili navodila, da morajo glasovati za navedene kandidate in, ko bodo volišča odprta, poskušati od ostalih volivcev pridobiti neizpolnjene glasovnice ter jih sami izpolniti po usmeritvah uprave oziroma volivcem predlagati koga naj volijo. V nasprotnem primeru naj bi jim grozila odpoved službe. Gre za zaskrbljujoče trditve, ki niso medijsko kreirane, ampak potrjene s strani številnih zaposlenih.

Navedena dejstva ne kažejo na demokratičen, ampak avtorski način vodenja kandidacijskih postopkov ter volitev, katerega stroški bremenijo zbrana sredstva zavarovancev Vzajemne, d. v. z. Opisana način in praksa izvajanja volitev sta nesprejemljiva in povečujeta nezaupanje v delovanje Vzajemne, d. v. z., zato naj Agencija RS za zavarovalni nadzor preveri legitimnost kandidacijskih in volilnih postopkov ter glede na ugotovitve ustrezno ukrepa. Njena naloga bi namreč morala med drugim biti tudi zaščita interesov zavarovancev pri upravljanju z njihovimi deleži in premijami za dopolnilno zdravstveno zavarovanje v Vzajemni, d. v. z.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Vladi Republike Slovenije, da pobudo prouči in v skladu s četrtem odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) nanjo v roku 30 dni odgovori.

Mitja Bervar, mag. manag.
predsednik

Prilogi:

- Vabilo na glasovanje na volitvah za zastopnice in zastopnike v skupščino Vzajemne, d. v. z.
- Sklep volilne komisije Vzajemne, d. v. z., o izvolitvi zastopnikov članov in nadomestnih članov v Skupščino Vzajemne, d. v. z., z dne 7. 4. 2017.